

A בס"ד
Intro

Today we will begin the third Perek and learn דף מסכת ערכין י"ד
Some of the topics we will learn about include.

יש בערכין להקל ולהחמיר
Several monetary obligations such as ערכין in which the person pays a set-amount that can be more, or less than the יובל's value.

פדיון שדה אחוזה
An inherited field is redeemed for an arbitrary value as prescribed in the Torah:
בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
A field large enough to plant a כור of barley is redeemed for one שקל and one פונדיון per year until יובל, for a total of 50 שקל per יובל cycle.

A

יש בערכין להקל ולהחמיר

פדיון שדה אחוזה

בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף

B The Machlokes of מקדיש בעין יפה מקדיש
A person consecrates generously;
OR
מקדיש בעין רעה מקדיש
A person consecrates begrudgingly;

The Machlokes regarding לוקח שדה מאביו והקדישה ומת אביו
If one consecrates a field which he purchased and then inherited from his father, whether it is considered an inherited or purchased field regarding redemption.

B

מקדיש בעין רעה מקדיש
מקדיש בעין יפה מקדיש

לוקח שדה מאביו והקדישה ומת אביו

C The Machlokes regarding תם שחבל באדם
If an ox that did NOT gore three times wounded a person, does the owner pay נזק שלם, for ALL the damages;
OR
חצי נזק, only half the damages;

C

תם שחבל באדם

1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah

יש בערכין
להקל ולהחמיר

One who takes on to donate the ערך of a person pays a set-amount that can sometimes be more, or less than the נערך's value.

ובשדה אחוזה
להקל ולהחמיר

One who redeems a שדה אחוזה from הקדש pays a set-amount that can sometimes be more, or less than the field's value.

ובשור המועד שהמית העבד
להקל ולהחמיר

One whose ox killed someone's servant, pays a set-fine that can sometimes be more, or less than the עבד's value.

And

באונס ובמפתה ובמוציא שם רע
להקל ולהחמיר

One who coerced or seduced a twelve-year-old girl, OR falsely accused his wife of זנות, pays a set-fine that can sometimes be more, or less than the woman's value.

And the Mishnah elaborates on the first case of יש בערכין להקל ולהחמיר כיצד

אחד שהעריך את הנאה שבישראל
ואת הכעור שבישראל
נותן חמשים סלע

One who takes on to donate the ערך of a twenty-year-old man, pays fifty סלע, regardless of whether the נערך was extremely handsome with a great value, or extremely ugly with a lesser value.

However,
ואם אמר הרי דמיו עלי
נותן את שוויו

If he takes on to donate the worth of the person, he pays the market value of the person.

1

משנה

יש בערכין
להקל ולהחמיר

One who takes on to donate the ערך of a person pays a set-amount that can sometimes be more, or less than the נערך's value.

ובשדה אחוזה
להקל ולהחמיר

One who redeems a שדה אחוזה from הקדש pays a set-amount that can sometimes be more, or less than the field's value.

ובשור המועד שהמית העבד
להקל ולהחמיר

One whose ox killed someone's servant, pays a set-fine that can sometimes be more, or less than the עבד's value.

באונס ובמפתה ובמוציא שם רע
להקל ולהחמיר

One who coerced or seduced a twelve-year-old girl, OR falsely accused his wife of זנות, pays a set-fine that can sometimes be more, or less than the woman's value.

יש בערכין להקל ולהחמיר
כיצד

אחד שהעריך את הנאה שבישראל
ואת הכעור שבישראל
נותן חמשים סלע

One who takes on the ערך of a twenty-year-old man, pays fifty סלע, regardless of whether the נערך was extremely handsome with a great value, or extremely ugly with a lesser value.

However,

ואם אמר הרי דמיו עלי
נותן את שוויו

If he takes on to donate the worth of the person, he pays the market value of the person.

2 And the Gemara explains why the Mishnah associates the עכו"ם specifically to a ישראל and not to an עכו"ם:

1. Either because the Mishnah is רבי יהודה who previously said
עכו"ם לא נערך
A non-Jew cannot be the subject of ערכין.
2. OR the Mishnah could not associate עכו"ם to a נוי, because
אסור לאדם שיאמר כמה נאה כנעני זה
A Jew is forbidden to comment on the beauty of an עכו"ם.
3. OR because the Mishnah also mentions שדה אחוזה which does not apply to עכו"ם, because
דלאו בני אחוזה נינהו
They did not receive portions in the land of Eretz Yisroel.
=====

2 Why does the Mishnah associate the ערך, specifically to a ישראל and not to an עכו"ם:

1

Either because the Mishnah is רבי יהודה who previously said

**עכו"ם
לא נערך**

A non-Jew cannot be the subject of ערכין.

2

The Mishnah could not associate עכו"ם to a נוי, because

**אסור לאדם שיאמר
כמה נאה כנעני זה**

A Jew is forbidden to comment on the beauty of an עכו"ם.

3

The Mishnah also mentions שדה אחוזה which does not apply to עכו"ם, because

דלאו בני אחוזה נינהו

They did not receive portions in the land of Eretz Yisroel.

3 Zugt Di Mishnah
בשדה אחוזה להקל ולהחמיר
ביצד

אחד המקדיש בחולת המחוז
ואחד המקדיש בפרדיסות סבסטי
נותן זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
If one consecrated an arable ancestral field that he inherited from his paternal ancestors all the way back to the days of נון;
The field is not redeemed for its market value, and regardless if the field has a lesser value like those on the outskirts of the city, OR a great value like the vineyards of סבסטי, the field is redeemed for an arbitrary value prescribed in the Torah;
A field large enough to plant a כור of barley is redeemed for a total of 50 שקל.

While,
ובשדה מקנה
נותן את שווי
If one consecrated a purchased field that he bought from someone else, the field is redeemed for its market value.

רבי אליעזר disagrees and says
אחד שדה מקנה
ואחד שדה אחוזה
זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
Even a purchased field is redeemed for the prescribed rate of 50 שקל and not for its market value.

And according to רבי אליעזר the distinction between שדה אחוזה and שדה מקנה is only regarding שבשדה אחוזה הוא נותן חומש ובשדה מקנה אינו נותן חומש
If a שדה אחוזה is redeemed by its owner, he pays an additional fifth;
While, if a שדה מקנה is redeemed by its owner, he does not pay a חומש.

3 נאמר
בשדה אחוזה להקל ולהחמיר
ביצד

אחד המקדיש בחולת המחוז
ואחד המקדיש בפרדיסות סבסטי
נותן זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף

If one consecrated an arable ancestral field that he inherited from his paternal ancestors all the way back to the days of נון;

The field is not redeemed for its market value, and regardless if the field has a lesser value like those on the outskirts of the city,

OR a great value like the vineyards of סבסטי, the field is redeemed for an arbitrary value prescribed in the Torah;

A field large enough to plant a כור of barley is redeemed for a total of 50 שקל.

ובשדה מקנה - נותן את שווי
If one consecrated a purchased field that he bought from someone else, the field is redeemed for its market value.

רבי אליעזר
אחד שדה מקנה ואחד שדה אחוזה
זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף

Even a purchased field is redeemed for the prescribed rate of 50 שקל and not for its market value.

רבי אליעזר
And according to the distinction between שדה אחוזה and שדה מקנה is only regarding

**ובשדה מקנה
הוא נותן חומש**

While, if a שדה מקנה is redeemed by its owner, he does not pay a חומש.

**שבשדה אחוזה
הוא נותן חומש**

If a שדה אחוזה is redeemed by its owner, he pays an additional fifth;

4 And the Gemara explains that they disagree in the understanding of the following Pasuk in פרשת בחקותי שדה מקנה that refers to

וחשב לו הבהן את מכסת הערכך

The חכמים hold the word מכסת means the value, and teaches שדה מקנה נותן שווי

While רבי אליעזר holds there is a גזירה שוה שדה מקנה to אחוזה through the word

מה להלן דבר קצוב אף כאן דבר קצוב Just like a שדה אחוזה is redeemed for a set-amount of 50 שקל; So too, a שדה מקנה is redeemed for a set-amount of 50 שקל.

But even so regarding שדה מקנה אינו נותן חומש Because the words מכסת הערכך create a היקש, comparison from שדה מקנה to ערכין; מה ערכין אין מוסיף חומש אף שדה מקנה אין מוסיף חומש
=====

4 And the Gemara explains They disagree in the understanding of the following Pasuk in פרשת בחקותי שדה מקנה

וחשב לו הבהן את מכסת הערכך

^{מכאן} מכסת means the value, and teaches

שדה מקנה נותן שווי

^{רבי אליעזר} There is a גזירה שוה from שדה אחוזה to שדה מקנה through the word

מה להלן דבר קצוב אף כאן דבר קצוב

So too, a שדה מקנה is redeemed for a set-amount of 50 שקל. Just like a שדה אחוזה is redeemed for a set-amount of 50 שקל;

But even so regarding

שדה מקנה אינו נותן חומש

Because the words מכסת הערכך create a היקש, comparison from שדה מקנה to ערכין;

מה ערכין אין מוסיף חומש אף שדה מקנה אין מוסיף חומש

5 The Gemara introduces a discussion regarding שדה אחוזה that has relevance to our Mishnah:
 רב הונא says
 הקדיש שדה מליאה אילנות
 כשהוא פודן פודה אילנות בשוין
 וחוזר ופודה קרקע
 בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף
 If a person consecrated a שדה אחוזה that contains trees, each is redeemed separately;
 The trees for their value; and
 The land according to the prescribed rate of 50 שקל;

Because רב הונא follows the opinion of the חכמים that אדם מקדיש בעין יפה מקדיש
 A person consecrates generously, to achieve the maximum benefit for הקדש, and therefore,
 It is assumed that he meant to be מקדיש מקדיש לבד
 אילנות לבד וקרקע לבד
 ולא שיפדה אילנות אגב קרקע
 He made a separate הקדש twice, one on the field, and one on the trees. *
 Therefore, he redeems them separately.

And accordingly, in our Mishnah that states אחד המקדיש בפרדיסות סבסטי
 נותן בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף
 A most superior field like the vineyard of סבסטי is redeemed for 50 שקל, the Mishnah must refer to ראויה לפרדיסות
 A field that is suitable for a vineyard of trees, but it does not actually contain trees;
 However, if the field does contain trees, the trees are redeemed separately for their value.

5 *A discussion regarding אלוף אלוף...*
רב הונא says
הקדיש שדה מליאה אילנות
כשהוא פודן פודה אילנות בשוין
וחוזר ופודה קרקע
בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף

If a person consecrated a שדה אחוזה that contains trees, each is redeemed separately
 The trees for their value; and
 The land according to the prescribed rate of 50 שקל;

Because רב הונא follows the opinion of the חכמים that
אדם מקדיש בעין יפה מקדיש
 A person consecrates generously,
 to achieve the maximum benefit for הקדש
 and therefore,

It is assumed that he meant to be מקדיש מקדיש לבד
 אילנות לבד וקרקע לבד
 ולא שיפדה אילנות אגב קרקע
 He made a separate הקדש twice,
 one on the field, and one on the trees.
 Therefore, he redeems them separately

And accordingly, in our Mishnah that states
אחד המקדיש בפרדיסות סבסטי
נותן בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
 A most superior field like the vineyard of סבסטי is redeemed for 50 שקל
 the Mishnah must refer to
ראויה לפרדיסות

A field that is suitable for a vineyard of trees, but it does not actually contain trees;
 However, if the field does contain trees, the trees are redeemed separately for their value

6 The Gemara concludes however,
According to רבי שמעון's opinion of
מקדיש בעין רעה מקדיש
A person consecrates begrudgingly;
In our case of
הקדיש שדה מליאה אילנות
פודה בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
He redeems the entire field with its trees, at the rate of
50 שקל per בית כור, because
מקדיש בעין רעה מקדיש
A person consecrates begrudgingly, and he made one
הקדש for all together, the field and its trees.

As we see in the following Braisa;

הקדיש שלשה אילנות
ממטע עשרה לבית סאה
If one consecrates three young trees that are properly
spaced in a field, with 1/10 of a סאה בית סאה per tree, this
constitutes a שדה. Therefore,
הרי זה הקדיש את הקרקע
ואת האילנות שביניהם
The land and small trees between them are also
consecrated; and,
פודה בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף
He redeems the entire field, including the three trees,
at the rate of 50 שקל per בית כור, because
מקדיש בעין רעה מקדיש

6

*The Gemara concludes however,
According to רבי שמעון's opinion of
מקדיש בעין רעה מקדיש
A person consecrates begrudgingly*

In our case of
**הקדיש שדה מליאה אילנות
פודה בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף**
*He redeems the entire field with its trees,
at the rate of 50 שקל per בית כור
because*

מקדיש בעין רעה מקדיש
*A person consecrates begrudgingly,
and he made one הקדש for all together,
the field and its trees*

As we see in the following Braisa;
**הקדיש שלשה אילנות
ממטע עשרה לבית סאה**
*If one consecrates three young trees
that are properly spaced in a field,
with 1/10 of a סאה בית סאה per tree, this constitutes a שדה*

Therefore,
**הרי זה הקדיש את הקרקע
ואת האילנות שביניהם**
*The land and small trees between them
are also consecrated*

**פודה בית זרע חומר שעורים
בחמשים שקל כסף**
*He redeems the entire field, including the three trees,
at the rate of 50 שקל per בית כור
because*
מקדיש בעין רעה מקדיש

7 However,
 פחות מיכן או יתר על כן
 If the trees are planted more densely, and so they are
 considered a forest and are destined to be uprooted
 and relocated;
 OR if they are planted further apart, and so they do
 not constitute a שדה;
 OR
 או שהקדישן בזה אחר זה
 If they are spaced properly, but he consecrated the
 trees separately, not simultaneously;
 ה"ז לא הקדיש
 לא את הקרקע ולא את האילנות שביניהם
 They are not considered a שדה, and the land and small
 trees are not consecrated. Therefore,
 פודה את האילנות בשווייהן
 He redeems only the trees for their market value.

Furthermore,
 אפילו הקדיש אילנותיו
 ואח"כ הקדיש קרקע
 Even if he first consecrated the trees, and then
 consecrated the property;
 פודה את האילנות בשווייהן
 וחוזר ופודה קרקע
 בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף
 They must be redeemed separately; the trees for their
 value, and the land according to the prescribed rate,
 even though רבי שמעון because מקדיש בעין רעה מקדיש holds
 לא אזיל בתר פדיון
 We go only according to the initial הקדש and not
 according to the subsequent פדיון, and
 בשעת הקדש
 הקדישן בפני עצמם
 The initial הקדש was made separately on the trees and
 field.
 =====

7 *However,*
פחות מיכן או יתר על כן
If the trees are planted more densely,
and so they are considered a forest
and are destined to be uprooted and relocated;
OR if they are planted further apart,
and so they do not constitute a שדה;
או שהקדישן בזה אחר זה
If they are spaced properly,
but he consecrated the trees separately,
not simultaneously
ה"ז לא הקדיש לא את הקרקע
ולא את האילנות שביניהם
They are not considered a שדה,
and the land and small trees are not consecrated

Therefore,
פודה את האילנות בשווייהן
He redeems only the trees
for their market value
Furthermore,
אפילו הקדיש אילנותיו
ואח"כ הקדיש קרקע
Even if he first consecrated the trees,
and then consecrated the property;
פודה את האילנות בשווייהן
וחוזר ופודה קרקע
בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף
They must be redeemed separately;
the trees for their value,
and the land according to the prescribed rate,
even though מקדיש בעין רעה מקדיש holds
לא אזיל בתר פדיון
We go only according to the initial הקדש
and not according to the subsequent פדיון, and
בשעת הקדש
הקדישן בפני עצמם
The initial הקדש was made separately
on the trees and field

8 Zugt Di Mishnah
בשור המועד שהמית את העבד
להקל ולהחמיר כיצד

אחד שהמית את הנאה שבעבדים
ואת הכעור שבעבדים
נותן שלשים סלע
If an ox that killed three times killed someone's
servant, the owner must a pay a set-fine of thirty שקל,
regardless of whether the עבד was extremely
handsome with a great value, or extremely ugly with a
lesser value.

However,
המית בן חורין
נותן שוויו
If the ox killed a ישראל, the owner pays כופר as per the
victim's market value.

And
חבל בזה ובזה
נותן נזק שלם
If the ox wounded an עבד or a ישראל, the
owner pays שלם נזק, for ALL the damages.

The Gemara adds however, in a case of
תם שחבל באדם
If an ox that did NOT gore three times wounded a
person;
There is a Machlokes:
The חכמים hold
משלם חצי נזק
The owner pays for only half the damages, like a תם
that gored another ox.
While רבי עקיבא holds
משלם במותר נזק שלם
The owner pays for ALL the damages, because תם
is different than שנגח.

8 משנה
בשור המועד שהמית את העבד
להקל ולהחמיר כיצד

אחד שהמית את הנאה שבעבדים
ואת הכעור שבעבדים
נותן שלשים סלע

If an ox that killed three times killed someone's servant,
the owner must a pay a set-fine of thirty שקל,
regardless of whether the עבד was
extremely handsome with a great value,
or extremely ugly with a lesser value.

המית בן חורין
נותן שוויו

If the ox killed a ישראל,
the owner pays כופר as per the victim's
market value

חבל בזה ובזה
נותן נזק שלם

If the ox wounded an עבד or a ישראל,
the owner pays שלם נזק, for ALL the damages

The Gemara adds however, in a case of
תם שחבל באדם

If an ox that did NOT gore three times
wounded a person

רבי עקיבא
משלם במותר
נזק שלם

The owner pays for
ALL the damages,
because תם שחבל
is different than תם שנגח

חכמים
משלם
חצי נזק

The owner pays for
only half the damages,
like a תם that
gored another ox